

УДК 35.077

Вітковський Б. – ст. гр. МН-21

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ МОВНИХ КЛІШЕ В ТЕКСТАХ ДІЛОВИХ ДОКУМЕНТІВ

Науковий керівник: викладач Мацюк Г. Р.

Vitkovkyi B.

Ternopil Ivan Puluy National Technical University

FEATURES OF USE OF LANGUAGE CLICHES IN THE TEXTS OF BUSINESS DOCUMENTS

Supervisor: Matsiuk H. R.

Ключові слова: кліше, ділове мовлення.

Keywords: cliché, business language.

Кліше – це мовні конструкції, які характеризуються постійним складом компонентів, їх порядком та усталеним звучанням. У науковій літературі виділяють прості, ускладнені та складні кліше. Прості кліше складаються з двох слів: *згідно з, відповідно до, матеріальна відповідальність, вжити заходів, оголосити подяку, винести догану, брати участь* та ін. Ускладнені формуються з трьох та більше слів: *через сімейні обставини, брати до уваги, згідно з розпорядженням, брати активну участь, вжити суворих заходів* та ін. Складні кліше – мовна конструкція, що складаються з двох простих кліше: *відділ боротьби з організованою злочинністю, у зв'язку з відсутністю коштів, контроль за виконанням наказу залишаю за собою, у зв'язку з виходом на пенсію* та ін.

Одною з особливостей ділового мовлення є використання мовних кліше, які є обов'язковим компонентом ділових документів. Використання стандартних висловів у однакових ситуаціях при укладанні документів полегшує та скорочує процес написання текстів, оскільки вони забезпечують точність мови документів. Характерними особливостями мовних кліше є готова форма та стійкість, свідоме використання, закріпленість за певними стандартами, однозначна та чітка семантика, є конструктивною одиницею документа, нейтрально-нормативне та лінгвістичне явище.

Як нейтрально-нормативне явище у ділових документах мовні кліше виконують функції: заощаджують розумову енергію; сприяють швидкому і точному складанню документа; полегшують процес спілкування; економлять час і сприяють швидкій комунікації.

Кліше потрібно відрізнити від мовних штампів, використання яких недоречно в текстах документів.

Список використаних джерел

1. Биби́к С. Офіційно-діловий стиль. Українська лінгвістика XX - початку XXI ст. : система понять і бібліографічні джерела. Київ, 2007 С. 267-278.
2. Зубков М. Г. Сучасна українська ділова мова. 3-тє вид., доповнене. Харків : Торсінг, 2003. 448 с.